

ОСНОВЕ ПРАВНИХ ПОСТУПАКА

ЗА IV РАЗРЕД УСМЕРЕНОГ ОБРАЗОВАЊА ПРАВНЕ,
БИРОТЕХНИЧКЕ И СТРУКЕ ДРУШТВЕНЕ САМОЗАШТИТЕ

ЗАВОД ЗА УЧБЕНИКЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА – БЕОГРАД

ЗАВОД ЗА ИЗДАВАЊЕ УЧБЕНИКА – НОВИ САД

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

ООУР ИЗДАВАЊЕ УЧБЕНИКА И УЧБЕНИЧКЕ ЛИТЕРАТУРЕ – ТИТОГРАД

Београд 1990.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Др **Момчило Грубач**, професор Правног факултета у Новом Саду,

Миодраг Видојковић, саветник у Председништву СРС, Београд,

Зорица Павловић, професор Школе правне и биротехничке струке, Београд

Уредник

Мирјана Лесковац

Главни и одговорни уредници

Др **Петар Пијановић**

Василије Јалатовић

Крсто Лековић

За издаваче

Др **Томислав Богавац**

Стојадин Љубенковић

Миливоје Брајовић

Просветни савет СР Србије, решењем ПС број 650-485/89. од 26. јуна 1989. године, и ПРОСВЕТНИ савет Војводине, решењем број 61-437/89. од 26. децембра 1989. године, одобрили су овај уџбеник за издавање и употребу у четвртом реду усмереног образовања правне, биротехничке и струке друштвене самозаштите.

ПРЕДГОВОР

Уџбеник *Основи њравних њосџуџака* (II) за четврти разред правне и биротехничке струке раћен је према плану и програму за истоимени предмет (Службени гласник СР Србије, Просветни гласник, бр.9/87), и са *Основиџа њравних њосџуџака* (I) за III разред чини јединствену садржинску, програмску и педагошку целину. При стручној обради материје максимално се водило рачуна о повезаности и пропорционалности тематских целина, посебно стога што *Основи њравних њосџуџака* II обухватају основе четири посебне тематске целине, тј. поступка – кривични, граћански (парнични), ванпарнични и извршни – који, поред извесних заједничких елемената, имају низ специфичности и особености. Систематизација градива извршена је тако да се материја што прегледније и, педагошки посматрано, што целисходније презентује, поштујући при том систематизацију дату у садржају програма. Истовремено, систематизација градива Основа правних поступака II прати и систематизацију градива Основа правних поступака I. Контролна питања, задаци (упућивање на закон како се не би оптерећивао текст) и вежбе (обрасци докумената уз инструкције за практични рад) дати су непосредно уз материју на коју се односе. Са језичког становишта, колико је било могуће тежило се "олакшању" текста (избегавањем "гломазне" језичке конструкције позитивноправних текстова), наравно, водећи строго рачуна да то не иде на уштрб садржине и стручне обраде. Извесна одступања, међутим, била су неопходна с обзиром на неке очигледне непрецизности (нпр., у кривичном поступку у погледу "мера обезбеђења", тј. "мера безбедности"; или у ванпарничним поступку у погледу "пресуда и решења").

Највећу дилему, међутим, аутори су имали при обради поглавља *Кривичне санкције*, с обзиром да ова материја по садржини спада у област материјалног, а не процесног кривичног права, а као таква се посебно обрађује и у предмету *Правни систем* за III разред. На ову околност посебно су указали и рецензенти рукописа. Стога је као решење, одлучено да се ова материја обради у најмањем обиму.

С обзиром да је рукопис већ био одобрен за штампу, у њему су извршене само најважније измене везане за промену прописа којима се регулише материја парничног и извршног поступка (Закон о парничном поступку и Закон о извршном поступку измењени су у мају 1990. године).

АУТОРИ

САДРЖАЈ

I ОСНОВИ КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА

1. Појам и значај кривичног поступка -----	5
2. Специфична начела кривичног поступка -----	10
3. Субјекти кривичног поступка (суд, тужилац, окривљени и други учесници) ----	20
4. Покретање и ток кривичног поступка (кривична пријава, истрага, оптужница, главни претрес, пресуда, жалбени поступак)-----	33
5. Кривичне санкције (казне, условна осуда, судска опомена, мере безбедности, васпитне мере, малолетнички затвор)-----	71

II ОСНОВИ ГРАЂАНСКОГ ПОСТУПКА

1. Појам грађанског процесног права -----	82
2. Специфична начела грађанског поступка -----	84
3. Преглед спорова који се решавају у грађанском поступку -----	91
4. Надлежност судова -----	97
5. Странке у парничном поступку -----	102
6. Ток парничног поступка (тужба, главна расправа, пресуда, жалбени поступак) -	105
7. Издавање платног налога -----	116

III ОСНОВИ ВАНПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА

1. Појам и значај ванпарничног поступка -----	119
2. Органи надлежни за вођење поступка -----	122
3. Странке и други учесници -----	124
4. Покретање и ток поступка -----	125
5. Доказивање и доказна средства -----	127
6. Одлуке -----	129

IV ОСНОВИ ИЗВРШНОГ ПОСТУПКА

1. Појам и значај извршног поступка -----	132
2. Врсте извршења -----	133
3. Органи надлежни за спровођење извршења -----	139
4. Поступак при извршењу -----	142
5. Обустављање и одлагање извршења -----	145
6. Жалбени поступак -----	149

мр СОЊА ДОБРИЋ
др МАРИЈА ДРАШКИЋ
др СТЕВАН ЛИЛИЋ

ОСНОВЕ ПРАВНИХ ПОСТУПАКА
за IV разред усмереног образовања правне,
биротехничке и струке друштвене самозаштите

Прво издање, 1990. године

Заједничко издање

ЗАВОД ЗА УЦБЕНИКЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА
Београд, Обилићев венац 5/1

ЗАВОД ЗА ИЗДАВАЊЕ УЦБЕНИКА
Нови Сад, Сремска 7

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ
ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА
ООУР ИЗДАВАЊЕ УЦБЕНИКА И УЦБЕНИЧКЕ
ЛИТЕРАТУРЕ
Титоград, Новака Милошева 36

Корице
ТАМАРА ПОПОВИЋ-НОВАКОВИЋ

Графички уредник
ПЕТАР БОСАНАЦ

Лектор
БУРЂИЦА ЗЛАТАР

Коректори
ВЕРА БОШКОВИЋ, ГОРИЦА МАРКОВИЋ и
ЉИЉАНА ПОРЧИЋ

Обим: 9 3/4 штампарских табака
Тираж: 3800 примерака
Формат: 17×24 cm
Рукопис предат штампарији у рад јуна 1990.
године

Штампање завршено јуна 1990. године
Компјутерска припрема штампе:
"АГЕНА", Београд, 011/471-948
Штампа: ГП ПРОСВЕТА, Ђуре Ђаковића 21, Београд

ISBN 86-17-01519-5